

העותרת: האגודה לזכויות האזרח בישראל

ע"י ב"כ עוה"ד דן יקיר ו/או אבנר
פינצ'וק ואחי
מהאגודה לזכויות האזרח בישראל
רח' נחלת בנימין 75, תל אביב 65154
טל': 03-5608185; פקס: 03-5608165

נגד

המשיבים: 1. שירות הביטחון הכללי
2. משטרת ישראל

ע"י פרקליטות המדינה, משרד המשפטים, ירושלים

תגובת העותרת להודעת העדכון מטעם המשיבים

בהתאם להחלטות בית המשפט הנכבד מיום 14.6.16 ומיום 9.10.16 מוגשת בזה תגובתה של העותרת להודעת העדכון הגלויה מטעם המשיבים מיום 15.9.16:

1. העותרת מגששת כסומא באפילה – כאשר אין היא יודעת מה נכתב בנוהל העבודה בין השב"כ לבין המשטרה כמו גם בתיקונים שנעשו קודם לכן בנהלי השב"כ בעקבות הערות בית המשפט הנכבד בדיונים הקודמים. על פי האמור בהודעה הגלויה לא ניכר שינוי כלשהו בעמדת השב"כ. המשיבים לא מסרו טעם מבורר מדוע בית המשפט הנכבד לא יורה למסור לעיון העותרת את הנהלים וההנחיות, לפיהם פועל השב"כ כדי שהעותרת תוכל להתייחס אליהם. גם המשיבים אינם חולקים על כך, שלמרות הוראת הסודיות שבחוק השב"כ בית משפט מוסמך להורות במסגרת הליך משפטי שנהלי השב"כ יועברו לעיון בעל דין אם הדבר נחוץ כדי לאפשר הליך הוגן. אמנם ככלל מצב, בו מאפשרים רק לב"כ בעל דין לעיין בחומר מסווג מבלי שיוכל להתייעץ עם מרשו, מציב דילמה לא פשוטה בפני עוה"ד, וספק עד כמה יש בכך כדי לקדם את ההליך האדוורסרי. אך מקרה זה שלפנינו הוא יוצא דופן בכך שב"כ העותרת והעותרת הם כמעט חד הם.

2. העותרת מבקשת לשוב ולהדגיש את טענתה, כי אין לשב"כ סמכות כלשהי לזמן אנשים לשיחות אזהרה. הטיעון בעניין זה פורט בהרחבה בעתירה.
3. בסעיף 5 להודעה נאמר, כי טיוטת הנוהל כוללת "מנגנוני בקרה ופיקוח המבטיחים בקרה פנימית והגנה על זכויות אדם" – אך טיבם ומהותם של מנגנונים אלה לא פורטו.
4. בהגדרת חתרנות מדינית לא בא כל שינוי והרכיב של פעילות בלתי חוקית כהגדרתו כיום איננו מתחייב במסגרתה.
5. בסעיף 4 לתגובה הגלויה מיום 2.6.16 נאמר, כי רק לגבי זימון פעילים לשיחות אזהרה על רקע "פעילות חתרנית" יובהר למוזמן לשיחה האופי הוולונטרי של הזימון. לא כך לגבי מי שמוזמן לשיחה בזיקה לפעילות טרור וריגול, למרות שגם השב"כ מודה שאופיו הוולונטרי של הזימון זהה בשני המקרים. משמע בעקבות הגשת העתירה והערות בית המשפט הנכבד שינה השב"כ את נהליו, והוא יודיע לקבוצה אחת על האופי הוולונטרי של הזימון בעוד שקבוצה אחרת תישאר לוטה בערפל ותוטעה לחשוב כאילו הזימון נעשה מכוח סמכות בדין.
6. במדינה דמוקרטית כשיש לרשות שלטונית סמכויות כופות מרחיקות לכת (ובהן בילוש, מעקב, האזנות סתר, חיפושים גלויים ונסתרים, עיכוב, חקירה, מעצר, מניעת פגישה עם עו"ד) אין לאפשר לה לזמן פעילים חברתיים ופוליטיים לשיחות "בהסכמה". בכל מקרה לא ניתן לדבר על הסכמה בסיטואציה בה פערי הכוחות כה משמעותיים, המסגרת של שיחת האזהרה כה אמורפית ולמוזמן לשיחה לא ברור מה עלולות להיות ההשלכות לסירובו להגיע לשיחה או לשתף פעולה במהלכה.
7. הפרקטיקה של שיחות אזהרה, המכוונת נגד פעילים חברתיים ופוליטיים, פוגעת בחופש הביטוי הפוליטי, בחופש ההתאגדות, בזכות להפגין ובחירות הבסיסית של הפרט מפני התערבות של השלטון באורחות חייו. היא סותרת ערכים דמוקרטיים בסיסיים ויש לה אפקט מצנן, מרתיע ומפחיד לא רק כלפי קורבן השיחה אלא אף כלפי סביבתו.
8. לפיכך מתבקש בית המשפט הנכבד להורות לשב"כ להעביר לידי ב"כ העותרת את הנהלים ואת ההנחיות שגובשו ולקבוע דיון נוסף בעתירה כדי ללבן את הסוגיות שבית המשפט הנכבד נדרש להכריע בהן.

13 באוקטובר 2016

דן יקיר, עו"ד
ב"כ העותרת